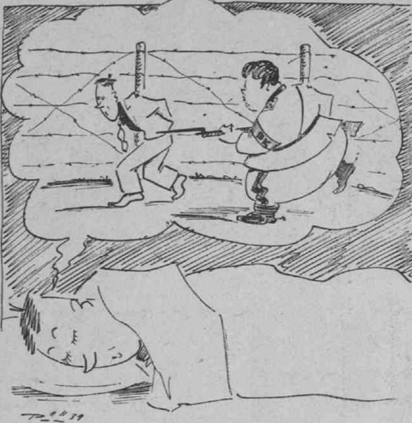
N:o 8 - 1939

Turvaa rajat — liity linnoitusjoukkoihin!

LUO LIPPUJEN!

Jussi Pyy

Eräänä yönä äskettäin hyvä ystävämme Jussi Pyy näki pahan painajaisunen "tasavallan suojelulaista":

Eduskunta on hyväksynyt lain suurella ääntenenemmistöllä ja vaalien mentyä ohi on punainen hallitus antanut asetuksen, jonka mukaan satamäärin mustapaitoja on pantava telkien taakse. Näitten luettelossa on myöskin Jussi Pyyn nimi.

Asetus on jätetty eduskunnan hyväksyttäväksi ja se on lykännyt sen valiokuntaan, jossa on asiantuntijoina käytetty sellaisia tunnettuja kansanedustajajuristeja kuin punaprokuraattori *Turkia*, Hämeen läänin punakuvernööri *Kivisalo*, Janakkalan vallankumousoikeuden puheenjohtaja, kansanedustaja *Gay Sundström*, joka on aikoinaan ollut tilaisuudessa tutustumaan Puna-Espanjan kansanvaltaiseen oikeusjärjestykseen, sekä eräitä muita lainsovellutuksessa käytännöllistä tottumusta omaavia punaisia kansanedustajia.

Valiokunnan annettua puoltavan lausuntonsa, on eduskunta hyväksynyt asetuksen, ja Jussi Pyy on muitten isänmaallisten kansalaisten kanssa vangittu ja siirretty Heinäsaarten keskitysleiriin, jossa *"Sasu Punanen"* toimii vartiopäällikkönä ja huolehtii pistimineen siitä, että eräs tunnettu työpalvelumuoto tulee tunnolla hoidetuksi.

Jussi Pyy sanoo, että ei hän uniin usko, mutta arvelee kuitenkin, että tämä tulevaisuudennäky voi toteutua, mikäli kansanrintamatohinasta ei pian tehdä loppua.

POLIITTINEN TIETOPELI

1. Kuka on Saksan armeijan ylipäällikkö?
2. Kuka on Ruotsin ulkoministeri?
3. Kuka on Ruotsin pääministeri?
4. Mikä on "Rajan Turva"?
5. Kenellä on eduskuntatalossa oikeus pitää kahvilaa ja ravintolaa?
6. Kuka toimii nykyisin IKL:n lakkauttamisjutussa valtionsyyttäjänä hra Plantingin "sairastuttua"?
7. Minkä kansainvälisen "hautaustoimiston" puoleen maamme pian joutuu kääntymään sille tärkeässä kysymyksessä?
8. Milloin ovat ensimmäiset asevelvollisuuskutsunnat Ahvenanmaalla?
9. Mikä huomattava ero ulkoministeriön henkilökunnassa äsken on tapahtunut?
10. Kuka on Libyan kuvernööri?
11. Kuka on Venäjän ulkoasiain kansankomissaari?
12. Sano Ranskan ulkoministerin nimi.
13. Mikä New Yorkin maailmannäyttelyssä kuvasi maailman vapaata sanomalehdistöä?
14. Kuka tunnettu urheilujohtaja on eronnut olympialaiskomiteasta?
15. Minä päivinä suoritetaan valtiolliset vaalit ensi kesänä?

(Vast. siv. 183.)

PÄIVÄN KUVA:

Luo lippujen!

HELSINKI, KANSAKOULUK. 8 PUHELIN 35316

N:o 8 Päätoimittaja: VILJO LIUS 19. 5. 1939

HISTORIAA KUVITETTUNA:

Hajaannus:

"Voi kääpiöitä, jotka foorumillla
eleitä ceasarien apinoivat!
Voi konsuleita vallan-noppasilla,
kun uhkaa keihäsmetsä goottien!"

Uuno Kailas.

Pienten ja heikkojen turva

Siitä päivästä alkaen teki toinen puoli minun palvelijoitani työtä, ja toinen puoli oli asestettuna keihäillä, kilvillä, jousilla ja rintahaarniskoilla; ja päämiehet seisoivat kaikkien niiden juutalaisten takana, jotka rakensivat muurilla. Nekin, jotka kantoivat taakkoja ja kuljettivat kuormia, tekivät toisella kädellänsä työtä ja toisessa pitivät keihästä. Minä sanoin ylimyksille, esimiehille ja muulle kansalle: "Työ on suuri ja laaja, ja me olemme muurilla hajallamme, kaukana toisistamme. Missä kuulette torven soivan, sinne kokoontukaa meidän luoksemme. Meidän Jumalamme sotii meidän puolestamme".

Neh. 4: 16—17, 19—20.

Yllä olevat Raamatun jakeet kertovat Jerusalemin asukkaitten vaikeuksista ulkonaisen vihollisen uhkaamina suuren isänmaanystävän Nehemian päivinä. Ajat olivat sellaiset, että kansan oli tehtävä työtä aseinaan kilpi ja keihäs. Kun kaupungin suojamuuria rakennettiin täytyi toisten olla sitä vartioimassa. Eikä tässä kylliksi, "nekin, jotka kantoivat taakkoja ja kuljettivat kuormia, tekivät toisella kädellänsä työtä ja toisessa pitivät keihästä".

Mutta muurit valmistuivat. Viholliset hämmästelivät ja piirittäjät joutuivat häpeään. Tämä ei johtunut muurien vahvuudesta, ei liioin sen rakentajien väkevyydestä. Päinvastoin työ oli ollut suuri ja laaja, voimat vähäiset ja nekin hajallaan. Työn tulokseen oli olemassa vain yksi selitys: se oli tehty Jumalan avulla. Rakentajien ja taistelijain täytyi tunnustaa: "Meidän Jumalamme sotii meidän puolestamme".

Keskellä levotonta ja uhkaavaa aikaa on Suomen kansa päättänyt lähteä muureja ja linnoituksia rakentamaan. Se tuntee pienuutensa ja heikkoutensa uhkaavien tapausten melskeissä. Puolustautuminen, rajojen turvaaminen on suuri ja laaja työ sekin. Voimat ja varat eivät ole suuria. Mutta sittenkin on puolustauduttava ja muureja pystytettävä. Ei niin, että luottaisimme yksinomaan niihin ja itseemme. Vasta sitten, kun mekin voimme sanoa, että työ on suoritettu meidän Jumalamme avulla, vasta sitten se kestää.

Suomen kansa pelastuu, jos Jumala on sen puolella. Yksin hänen avullaan me selviydymme suuristakin vaikeuksista. Mitä hyvää tämä kansa on historiansa aikana saanutkin, kaikki se on ylhäältä lähtöisin. Niin on asia nyt ja vastakin.

Näin puolustustahdon ja innostuksen aikoina on rukoiltava, että Suomen kansa saisi armon lujasti luottaa ikiaikojen Jumalaan, että sen jokaisen jäsenen päämääränä olisi niin rauhan kuin sodankin päivinä jalo kilvoitus Jeesuksessa Kristuksessa.

OLAVI LÄHTEENMÄKI.

Joko olet tilannut Luo lippujen! lehden 10 mk:lla vuoden loppuun?

Kahdenkymmenen vuoden takaa

Motto: "Parempi se on näin nuorella ijällä marssia
Karjalan mettiä,
Kuin Saken koulussa algebrasta
X:n arvoja ettiä."

Tällä tavalla lauloivat ne lyseon pojat, jotka siinä huhtikuun loppupuolella 1919 sonnustautuivat sotaretkelle Aunukseen. — Kesäinen ilma toi liian väkevästi mieleen Vapaussodan kevään vuotta aikaisemmin. Kouluhuoneet alkoivat tuntua tukalilta ja läksyt raskailta lukea, kun alkoi korviimme kuulua huhuja pohjalaisista sissijoukoista, jotka tunkeutuivat taistellen Syvärin jokea kohti. Vapaussota oli herkkiin sieluihimme piirtänyt lähtemättömän jäljen, ja nuori mieli hehkui taistelun ja seikkailun halua. — Senvuoksi allekirjoittanutkaan, joka silloin oli abiturientti, ei malttanut jäädä tenttimään ylioppilastenttejään, vaan heti ylioppilaskirjoitusten jälkeen yhdessä kuuden lyseolaistoverinsa kanssa painui sotateille suurimman osan tovereista lähtiessä vasta lukukauden päätyttyä.

On väitetty, että näillä nuorukaisilla olisi ollut ainoana kannustimena, joka pakoitti heidät matkaan, seikkailunhalu. Joskin on myönnettävä senkin olleen suurena tekijänä, on kuitenkin totuuden nimessä sanottava, että näitä nuorukaisia ei olisi saanut lähtemään kuolemaa ja vaivoja kohti pelkkä seikkailunhalu, vaan lähdöllä oli myös aatteellinen pohjansa. — Me olimme nähneet Vapaussodassa punaisten hirmuteot, ja meitä elähdytti into vapauttaa heimokansamme niiden ja ryssien ikeestä. Vapaussodan ankarien tähtien alla oli meille kirkastunut Suur-Suomi-aate, ja me tahdoimme luoda Suur-Suomen, jonka rajat kulkevat kansallisesti ja maantieteellisesti luonnollisia rajoja myöten. Tämä päämäärä oli meille kirkastunut niin suureksi, että sen puolesta olimme valmiit uhraamaan nuoren elämämme aikana, jolloin suomalainen kansallistunto tuskin nimeksikään reagoi heimokansojemme hädälle.

Ehkä tätä kysymystä ovat omiaan selvittämään ne kirjeet, joita tuona aikana kirjoitimme koteihimme selvittääksemme lähtömme motiiveja vanhemmillemme, jotka eivät meitä olisi noille vaarallisille retkille laskeneet. — Seuraavassa eräitä otteita kirjeestäni, jonka olen kirjoittanut Sortavalassa 30. 4. 1919:

„En tahdo ruveta puolustelemaan lähtöäni enkä perustelemaan sen syitä. — Tahdon vain vakavasti kiinnittää huomionne erääseen seikkaan. Kun yleensä Te ja muutkin ihmiset arvostelette minun lähtöäni, sanotte: Se oli kevytmielisesti tehty ja harkitsemattomasti, jopa rikollisestikin vastoin vanhempien lupaa ja "väärällä" paperilla. Mutta, ajatelkaa tarkemmin: Eikö täydy olla joku painavampi syy lähtööni? Olisinko minä, jolla on ollut aina avomielinen ja suora suhde vanhempiinsa, niin ettei ole mitään salaista välillämme, lähtenyt yht'äkkiä ilman syvempää syytä kuin seikkailunhalu tai joku muu alhainen vaikute? Mikä antoi minulle voiman kestää se sydämeenkäypä liikutus, joka kosketti sydäntäni ajatellessani lähtöhetkellä äitini harmaita hapsia ja isääni, jonka ääni värähteli puhelimessa? — Ei, se voima, se hehku ja into on kotoisin syvemmästä lähteestä, jonne ei ole meidän suotu katsoa. Se on veren kutsu, joka minut ja monen muun nuoren vie verisille taistelukentille Isänmaan alttarille parhaimpansa antamaan. Sitä kutsua on mahdoton vastustaa itsensä ja muiden, se kutsu voi saada "eroamaan isästänsä ja äidistänsä ja kivääriinsä sidottu olemaan." M. ja A. voivat todistaa nähneensä minussa sen innon, ja vakuutan, että mahdoton olisi sitä kenenkään ollut vastustaa. Luulen, että se into on ylhäältä kotoisin ja ehkäpä taistelussa kuulien vinkuessa selviää, onko niin, vai onko se demoonista hurmaa."

— — — "Siis, jos tämä on nyt viimeinen hyvästimme, niin: kiitos, kiitos, rakkaat vanhempani kaikesta! Suokaa anteeksi kaikki, millä olen mieltänne pahoittanut. — Toivohan minullakin on — minulla syntisellä raukalla — ja siinä toivossa uskallan turvallisesti silmäni vaikka hurmekentällä ummistaa — Jumala minua siinä vahvistakoon." — — —

Samasta kirjeestä käy ilmi, ketkä olivat tovereitani tuolla retkellä. Kaikki Oulun ensimmäisen lyseon poikia: Eero Juvelius, Samppa Koro, Kalle Määttä, Ensio Wallin, Aarne Nousiainen ja Väinö Hyyhkö. — Mielenkiintoista on seurata sitten rintamalta lähetetyistä kirjeistä sitä nuorekasta innostusta, joka meitä senaikaisia heimosotilaita elähdytti taistellessamme kaukaisissa Aunuksen erämaissa. Seuraava kirje onkin jo päivätty 11. 5. 1919 "Olonetsin rintamalla Pieni Selgissä". Siitä muutamia otteita.

Ensin kerrotaan kirjeessä eräästä raskaasta perääntymisretkestä, johon komppaniamme joutui ylivoiman painostamana. Sitten jatkuu kirje:

— — — "Kumma kyllä me oululaiset emme menettäneet hetkeksikään malttiamme. Uupuneita kyllä olimme, mutta vitsailimme vain ja tappelimme. Minusta se oli oikeastaan koomillista, en pelännyt koko aikana en hiventäkään, vaikka kerrankin tunkeusin parin ryhmän kanssa noin 75 m päähän ryssistä. Ja koomillisia monessa suhteessa sen päivän taistelut olivat. Nousiaisen Aarne ja Hyyhkön Väinö esim. tappelivat koko päivän alusvaatteissaan, ainoastaan sinelli päällä, he kun näet jättivät likomärät vaatteensa edelliseen kylään." — — —

— — — "Seuraavana päivänä alkoi jälleen eteneminen, kun paljon lisäjoukkoja oli saapunut. — Mutta käsityksen siitä, että eilinen pako oli tosiaan pakoa ollut, antaa se, että komppaniamme 120 miehestä ei pystynyt marssiin kuin 17 miestä. — Muut olivat karanneet, toiset sairaina kuormastossa ja muutamat haavoittuneet. Me oululaiset olimme kaikki pystyssä, ei mitään vikaa, jalatkin aivan terveinä ja mieliala reipas ja eri iloinen kuin esim. koulussa. Ryssät eivät ottaneetkaan Nurmoilassa vastaan, olimme siellä yötä. Seuraavana päivänä marssimme 9 km Ulvanaan saakka, jossa syntyi 400 ryssän kanssa ankara taistelu. Asemani oli vaaraton, meidän oululaisten asema oli näet korkealla vaaralla ja

Eräs huomautus kansanrintamalle

On suorastaan huvittavaa seurata sitä diktatuurille haiskahtavaa intoa, jolla kansanrintama ajaa IKL:n lopettamisen suuriarvoista asiaa.

Muina keväinä on esim. eduskunta pitänyt kovaa kiirettä ja sen jäsenet keväällä jo lumen sulaessa pakkailleet matkalaukkujaan. Mutta nyt on asia toisin: Istuntokautta pitkitetään, sillä monet tärkeät kysymykset kuulemma odottavat vielä ratkaisuaan.

Tätä ei pidä kuitenkaan käsittää niin, että laivastolaki olisi tulossa. Eihän toki, vielä tärkeämpi asia odottaa käsittelyä ja mahdollista hyväksymistä, nim. *"tasavallan suojelulaki."*

Meistä mustapaidoista on aivan samantekevää, millaisia poikkeuslakeja arvoisa eduskuntamme meitä vastaan laatii. Me olemme jo tottuneet niihin ja myöskin nähneet, että eniten ovat niistä joutuneet kärsimään itse lakimaakarit.

Kun *"puserolaki"* suuren innostuksen vallitessa eduskunnassa saatiin aikaan, luultiin sillä voitavan lannistaa kansallisen opposition taistelutahto. — Tätä lakia on enimmäkseen käytetty *punakeltaisia ruotsalaisia ja punaisia marxilaisia vastaan!*

Kun kansallisen liikkeen propaganda muodostui kiusalliseksi puolueille, laativat ne *"kiihoituslain."* — Ainoat, jotka tämän lain voimassaoloaikana sen pykälien perusteella vankilaan tuomittiin, olivat *maalaisliittolaisen* "Ilkka"-lehden päätoimittaja *Artturi Leinonen* ja sen pakinoitsija *"Tompan Tuomo"*.

Ennustamme, että "tasavallan suojelulain" käy samoin.

Yhtynyt puoluerintama laatii valmiiksi sellaiset pykälät, joitten avulla kerran ehkäistään Suomen Sosialidemokraattisen puolueen maalle vaarallinen kiihoitustyö!

Pitäkää tämä mielessänne, herrat marxilaiset kansanedustajat, kun painatte *"jaa"*-nappulaa!

Miten rajanturvan keräys tapahtuu

Kaikkia niitä kansalaisia, jotka tuntevat omakseen Rajan Turva keräyksen, jotka aikovat siihen toukokuun 16. päivän palkkansa luovuttaa tai senlisäksi toimia keräysasiamiehenä, pyydetään huomioimaan seuraavat käytännölliset ohjeet:

1) Keräystoiminnan keskuksena toimii Rajan Turva toimisto (osoite Helsinki, Vanha Ylioppilastalo, puh. 22 918). Maa on jaettu piireihin, joissa keräyksen johtajana toimii piirin keräyspäällikkö, Keräys tapahtuu kunnittain, joissa keräyksen järjestäjänä toimii pitäjän- (tai kaupungin) asiamies. Asiamiesten nimet on julkaistu päivälehdissä.

2. Keräys tapahtuu numeroiduilla listoilla. Pitäjän (kaupungin) asiamiehet järjestävät erilliset listat jokaiseen kyläkuntaan ja työpaikkaan — kääntykää siis asiamiehen puoleen. Liike- ja säästöpankkien sekä osuuskassojen toimipaikoissa on lisäksi esillä listat, joihin lahjoitukset voidaan merkitä.

3. Keräys tapahtuu toukokuun aikana.

4. Päämääränä on, että jokainen kansalainen luovuttaa vähintäin toukokuun 16 päivän palkkansa rajojen linnoittamisen rahoittamiseksi.

5. Keräyksen tuotto luovutetaan Puolustusministeriön käytettäväksi vapaaehtoisen linnoitustyön aiheuttamien kustannusten peittämiseksi.

---

ryssät olivat joen takana olevassa kylässä, joka aukeni kuin laaksossa eteemme, kuitenkin haavoittui vieressäni vatsaan eräs poika ja melko lähellä kaatui eräs. Tavattoman ankara oli pauke — tuskin olen sellaista pauketta ennen kokenut, pää tuli siitä kipeäksi ja korvat menivät aivan umpeen. Huvikseen kuitenkin makoili kuumassa auringon paisteessa hietaisella vaaralla ja tähtäili kylässä juoksuhaudoissaan kyttääviä ryssiä. Hyökkäys kylään tehtiin kapeaa siltaa myöten, mutta siinä ei tarvinnut minun olla. Kaikkiaan kaatui meitä vain 3 ja haavoittui 6. Ulvanasta painoimme kuin herhiläiset sekasorrossa pakenevien ryssien perään ja valloitimme uhreitta vielä samana päivänä 2 kylää, joista toinen on tämä ja on 6 km päässä Ulvanasta. Mieliala on reipas, saimme ryssiltä suuren saaliin ja nyt parhaillaan odotamme heistä 200 antautuvaksi."

— — — "Nyt lopetan, kun lähetti jo lähtee, sen vain sanon, että hullu oisin ollut ellen olisi lähtenyt. En kadu ollenkaan, eikä ole ikävä kotia. Kirjoittakaa heti, että näen onko kirjeeni tullut perille. — Terveiset pojilta. Jumalan haltuun! Eläköön sota ja Suomen sotilaat! Kesäloman alkaessa odotamme humuja tänne. Niin sanovat upseeritkin, että kun koululaiset lomalle pääsevät niin ... Osoite: Karjalan Retkikunta II Pataljoona III Komppania."

Nämä lainaukset sen aikaisista kirjeistä kuvastanevat omalta osaltaan niitä vaikutteita, joiden pakoittamina Aunuksen vapaustaisteluun lähdimme, ja sitä mielialaa, joka meitä taistelun päivinä elähdytti. Ei ollut meidän syymme, että Aunuksen nuori vapauden unelma niin päättyi. Me olimme nuoruudestamme huolimatta vaistonneet otollisen historiallisen hetken, jolloin heimokansojemme vapauden unelma olisi voinut muuttua todellisuudeksi. Syy siihen, ettei niin käynyt oli niissä, jotka silloista virallista politiikkaa ohjasivat eivätkä tajunneet käyttää otollista historiallista tilannetta hyväkseen.

Senvuoksi vuoti Aunuksen metsissä nuori veri — niinkuin on väitetty — hukkaan. — *Todellisuudessa se veri ei ole hukkaan vuotanut, siinä veressä kylvettiin pyhä siemen Karjalan multaan, joka on kerran kantava kauniin sadon. — Se siemen tekee jo terää siinä kansallisesti heränneessä nuorisossa, joka on vannonut astuvansa heimosoturien jälkiä. —*

Elias Simojoki.

Reunavaltiopolitiikkaa

(Jatkoa aikaisemmin julkaisemiimme kirjoituksiin)

Tässä viimeisessä reunavaltiopolitiikkaa koskevassa artikkelissamme olisi käsiteltävä Varsovan sopimuksen hylkäämistä ja siitä johtunutta reunavaltiopolitiikasta luopumista.

Olemme aikaisemmin hahmoitelleet eri puolueiden suhtautumisen perusteet. Saatoimme pääpiirteenä todeta, ettei haluttukaan korjata niitä vikoja, joita Varsovan sopimuksessa oli löydetty ja siten saada sen hyvät puolet entistä tehokkaammiksi, vaan tahdottiin sopimukseen kohdistetun moitteen ja arvostelun avulla saavuttaa muita päämääriä kuten Holstin heittämisen yli laidan, skandinaavisen orientoitumisen ja puolueettomuuspolitiikan. Voimmekin nyt vain lyhyesti selostaa sopimuksen hylkäämisen ulkonaisia puitteita, sillä mitään asiallista uutta ei eduskuntakeskusteluissa ilmennyt.

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunnassa selosti Holsti maaliskuun 23 p:nä Varsovan konferenssin päätöksiä. Asiasta virisi pitkä keskustelu, jonka jälkeen se päätettiin panna pöydälle seuraavaan viikkoon. Uutta kokousta ei sitten kuitenkaan pidetty.

Maaliskuun 31 p:nä teki vasemmistoruotsalainen ed. Schauman välikysymyksen Varsovan sopimuksesta ja huhtikuun 3 p:nä samantapaisen välikysymyksen myöskin marxilaisedustaja Ryömä, joka valiokunnassa oli jyrkästi vastustanut (!) sopimuksen julkista käsittelyä eduskunnassa.

Toukokuun 9 p:nä, samana päivänä, jolloin hallitus toi sopimuksen eduskuntaan, vastasi Holsti välikysymyksiin. Syntynyt keskustelu oli osittain kiivas ja asiaton ja sen lopputuloksena oli asian lykkääminen valiokuntaan. Valiokunnan kokouksessa seuraavana päivänä syntyi ensin ankara riita siitä, käsitelläänkö ensin sopimusta ja vasta sitten välikysymyksiä vai päinvastoin. Päätettiin ensin ottaa esille hallituksen esitys sopimuksesta. Siitä huolimatta, että hallitus saadakseen sopimuksen edes jotenkuten hyväksytyksi oli jättänyt pois VII artiklan, joka tosiasiassa oli koko sopimuksen ydin (!), ei valiokunnassa päästy minkäänlaisiin tuloksiin ja niin siirryttiin päätöstä tekemättä välikysymyksiin. Tässäkään asiassa ei saatu päätöstä aikaan, vaan se lykättiin seuraavaan päivään.

Ennen seuraavaa kokousta tapahtui kuitenkin odottamaton käänne. Eduskunnan istunnossa toukokuun 11 p:nä käsiteltiin ehdotusta työjärjestykseksi, joka oli laadittu jo toukokuun 8 p:nä eikä siksi sisältänyt Varsovan sopimusta yhtä vähän kuin välikysymysasiaakaan. Useiden äänestysten jälkeen, joissa eräät edustajat erehdyksessä (!) äänestivät vastoin kantaansa, jäi sopimus pois päiväjärjestyksestä, mutta välikysymysasia liitettiin mukaan. Näin tuli kysymys sopimuksen hyväksymisestä asiallisesti ratkaistuksi.

Toukokuun 12 p:nä Vennolan hallitus tämän johdosta asetti paikkansa presidentin käytettäväksi.

Samana päivänä valiokuntakin sai valmiiksi mietintönsä. Sen taakse jäi lopulta vain 4 valiokunnan jäsentä kaikkien muiden tehdessä vastalauseita, joita kertyi kaikkiaan neljä erilaista.

Toukokuun 13 p:nä käydyssä keskustelussa ratkesi lopulta kysymys reunavaltiopolitiikasta. Holsti sai epäluottamuslauseen ja viikkoa myöhemmin presidentti vapautti hänet tehtävistään. Vielä tämän jälkeen presidentti teki useita yrityksiä sekä täydellisen hallituspulan välttämiseksi että sopimuksen pelastamiseksi, mutta kaikki kilpistyivät vastustuspuolueiden taipumattomuuteen. Kuukauden kuluttua tapahtuvat vaalit lähinnä rohkaisivat eri puolueita pysymään kannallaan siinä toivossa, että vaalit ratkaisisivat asian — tietysti kunkin oman mielen mukaisesti.

Vaalien lopputulos antoi sikäli selvän ratkaisun, että Varsovan sopimuksen kannattajat kärsivät vastaansanomattoman tappion. Mutta mitä vastustuspuolueisiin tuli, niin ne eivät saaneet sitä tukea pyrkimyksilleen, jota kukin niistä itselleen oli toivonut. Kokoomus ei voittanut niin paljoa, että se lupauksiensa mukaan olisi voinut ryhtyä jatkamaan itse reunavaltiopolitiikkaa ja liittosuhteita venäjänvastaisen rintaman luomiseksi. Toisaalta eivät myöskään marxilaiset ja ruotsalaiset saavuttaneet sellaista asemaa, että ne silloin olisivat voineet lähteä selvän skandinavismin ja Venäjälle ainakin myötämielisen „puolueettomuuspolitiikan" teille.

Kesäkuun alussa täydelliseksi paisunut hallituspula ratkesi tosiasiallisesti vasta marraskuussa, jolloin Kallion hallitus astui väliaikaiseksi toimitusministeriöksi julistautuneen Kallion hallituksen tilalle. Vennola tuli ulkoministeriksi, mutta hän oli kokonaan luopunut reunavaltiopolitiikasta.

Reunavaltiopolitiikka on merkillisimpiä vaiheita maamme historiassa. Se on vielä niin läheinen menneisyyden asia, että moni sitä koskeva tieto on välttämättömien lukkojen takana. Ne artikkelit, jotka tässä lehdessä ovat sitä koskevia asioita käsitelleet, lienevät kuitenkin antaneet edes jonkinlaisen kuvan siitä, mistä silloin oli kysymys. Tuleva historiankirjoitus tietysti vasta pystyy antamaan täydellisen kuvan.

O. L.

SINIMUSTAN SIVALLUKSIA

”Nyt — pienet luokkatietoiset ystäväni — punikkisetä laulaa teille kauniin, kauniin, kauniin laulun: *”Pää poikki porvareilta!”* Suunnilleen tämänkaltaista ”lastenohjelmaa” on marxilaistaloilla vuodesta vuoteen saatu rauhassa harjoittaa iältään sangen vajamittaiselle kuulijakunnalle. Sisäministerin päähän ei ole pälkähtänyt panna opetusministeriötä ottamaan selvää, miten monta tuhatta kansakoululasta erilaisiin marxilaisiin järjestöihin kuuluu. — Niitähän näkee jokaisessa marxilaisessa ”lastenjuhlassa” satamäärin puhumattakaan sosialidemokraattisista raittiusseuroista y.m., joitten ainoa tarkoitus on sammumattoman luokkavihan kylväminen nuorison mieleen.

Tämän toteamiseen ei tarvitsisi vaivata edes valtiollista poliisia, joka on mustapaitain vuoksi kaiketikin ylikuormitettu. Olisi vain pysähtynyt seuraamaan Heikinkadun varrelle ohi laahustavaa marxilaisten mielenosoituskulkuetta Vappuna, kun jo olisi asia valjennut. Näihin luokkatietoisen punakaartin suurkatselmuksiinhan otetaan tavallisesti sylilapsetkin mukaan kansakoulutenavista puhumattakaan.

Eipä silti, että uskoisimme tämänkään toteamuksen jälkeen ryhdyttävän toimenpiteisiin näitä järjestöjä vastaan. Tietysti koululaiset saavat niihin kuulua, kun ne nauttivat kerran — *valtionapua!*

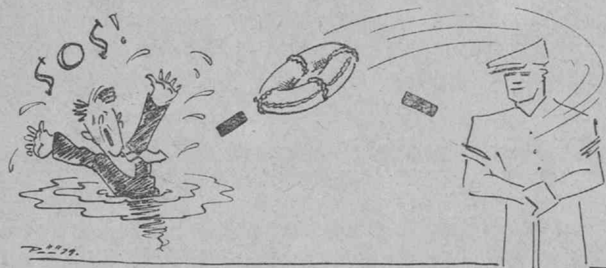

Hra Arvid Planting on sairastunut. Hän ei ilmestynyt IKL:n jutun käsittelyyn ja kerrotaan, että hänen sairautensa on laadultaan pitkäaikaista.

Jos hän ei vielä *seuraavaankaan* istuntoon mennessä ole sairaudestaan parantunut, lähetämme hänelle syvät valittelumme ja kimpun *verenpisaroita.*

Häntä muistellessamme piirtyvät eteemme koko sen valtavan hyökkäysliikkeen mittasuhteet, jota hän hra Kekkosen alipäällikkönä on hoitanut.

Kuva-arvoitus:

Erään kansanrintamakihon keksimä häväistyssana.
(Vast. ”Laukauksia”-osastossa —”).

Marraskuun aikanahan tuo valtava laillisuuden yleishyökkäys alkoi. Radion kautta kaikui tuomion pasuuna maan äärimmäiseenkin soppeen: *Se joka luulee, että me emme uskalla, erehtyy!*

Tuskin koskaan on parlamentaarisen Suomen virkakoneisto joutunut sellaiselle koetukselle kuin noina päivinä. Satoja — ei tuhansia sivuja kuulustelupöytäkirjoja syntyi, tonnimäärin kulki sanomalehtipaperia rotatiokoneitten läpi.

Syyteaineisto oli murskaava:

IKL:n puhuja on Kajaanissa väittänyt, *että Suomen politiikka on kulkenut liian paljon vasemmalle!* Kolme miestä on kutsuttu tuosta Ämmäkosken kaupungista saakka tämän hirvittävän rikoksen tapahtumista todistamaan.

Seitsemän Keski-Suomen miestä — à 500:— — on kutsuttu keskustelemaan raastuvanoikeuteen siitä, oliko insinööri Luukkosen kaulassa marraskuun 6 p:n illalla 1938 klo 20 Viitasaaren suojeluskunnan talolla *sininen vai musta solmio!*

Turussa on todettu erään koulutytön pesseen astioita, joista nuo rikolliset mustapaidat olivat juoneet teetä veljesillassaan.

Ilmajoella on eräs koulupoika voittanut täytekakun mustapaitain pikkujoulun arpajaisista.

Kaikki laillisuutta rakastavat piirit joutuivat ymmälle ja eräs omantunnontarkka meikäläinen kysyy jo, saako *valtion hevoshoitokoulun oppilas kuulua mustapaitoihin!*

Niin — vuoret vapisivat, kalliot järkkyivät . . .

”Syntyi hiiri!”

Tai paremminkin pannukakku, jonka kypsymisen raastuvanoikeus totesi.

Ehkäpä tämä demokratian itsepuolustuksen ensimmäinen kenraaliharjoitus on saattanut juristi Plantingin isäntänsä silmissä ”tuholaiseksi.”

Tai onko niin, että juristi Planting on siinä määrin pykälistä selvillä, että ei usko saavansa IKL:ää nurin, ja luopui sirkuksesta.

Molemmissa tapauksissa ymmärrämme hyvin hänen äkillisen sairastumisensa ja otamme syvästi valittaen osaa kovaan kohtaloon.

Meillä ei toki ole mitään sitä vastaan, että näemme hänet taas seuraavalla kerralla läsnä IKL:n lakkauttamisjuttua käsiteltäessä. Päinvastoin, vakuutamme!

Eikä sen pitäisi hänellekään niin kovin vastenmielistä olla. Helsingin kaupunki ei toki ole mikään — *Lapuan kirkonkylä!*

Sinimusta.

KAKSI "ERONNUTTA" ULKOPOLIITIKKOA

Litvinov.

Äskettäin olemme sanomalehdistöstä lukeneet uutisen, jota jo kauan tiedettiin odottaa:

Moskova, 3. 5. (STT).

Virallisesti ilmoitetaan: Neuvostoliiton korkein neuvosto on nimittänyt kansankomissaarien neuvoston puheenjohtajan *Molotovin* ulkoasiain komissaariksi ja vapauttanut tähänastisen ulkoasiain komissaarin *Litvinovin* tämän omasta pyynnöstä toimestaan.

"Ajan Suunta" varusti uutisen seuraavalla jälkikirjoituksella:

"Juutalaissyntyinen *Wallach-Finkelstein-Litvinov* on ollut Neuvostoliiton ulkoasiainkomissaarina v:sta 1929 lähtien ja sitä ennen komissariaatin virkamies ja lähettiläs eri maissa. Litvinovin uran kuuluisin lausuma lienee "jakamattoman rauhan" käsitteen luominen, joka merkitsee itse asiassa jakamatonta kaikkien sotaa ja maailmanvallankumouksen voittoa. Tämän, nimenomaan kansainliiton piireissä suurta mainetta nauttineen diplomaatin uran katkeamisesta Stalinin epäsuosioon joutumisen takia on kerran toisensa jälkeen ollut puhetta, mutta huomiota herättää, että hänen "virasta vapauttamisensa" tapahtuu hetkellä, jolloin Neuvostoliiton suhteet "läntisiin suurvaltoihin" ovat tärkeässä käännekohdassa.

Palautettakoon mieliin Litvinovin varhaisemmalta "vallankumouksellisen' uralta tosiseikka, että Stalinin toimeenpaneman Tiflisin pankkiryöstön ruplat taskussaan Litvinov joutui kiinni Pariisissa (v. 1908."

K. N. Rantakari.

Myöskin Suomen ulkoasiain hoidossa on äskettäin tapahtunut muutos. Ulkoministeriön osastopäällikkönä vuosikausia toiminut hra *K. N. Rantakari* on vihdoinkin saanut eron "omasta pyynnöstään".

Siitä, millainen asema mainitulla herralla — korkea vapaamuurariveli muuten — on ollut maallemme tärkeitten asiain hoidossa, saa erinomaisen kuvan Teo Snellmanin Maydell-Erich-skandaalia selostavasta kirjasesta.

Omituisimpaan valoon hra Rantakari on kuitenkin joutunut n.s. "Korhosen perintöjutun" vuoksi. Viipurilainen Savo-Karjalan Osakepankki, jonka johtajana maisteri Rantakari silloin oli, huiputti Korhosen perikunnalta kymmeniä miljoonia. Tästä rumasta asiasta nostettiin oikeusjuttu, jota ei vieläkään ole ratkaistu, ja jonka yhteydessä hra Rantakaria syytettiin väärästä valasta, mutta vapautui hän edesvastuusta esitettyään lääkärintodistuksen, jonka mukaan hän potee parantumatonta mielisairautta.

Tästä huolimatta hän oli kelvollinen palvelemaan vuosikausia sangen tärkeällä paikalla ja vasta nyt väistyy syrjään. — Miksi tämä ero tapahtuu,sitä on yhtä vaikea arvata kuin Litvinovinkaan eron syytä. Tapahtuuko se siksi, että n.s. "Korhosen juttu" lähestyy ratkaisuaan.

Oletko tehnyt velvollisuutesi?

21 v. sitten — toukokuun 16 päivänä — jätti valkoinen armeija vapautetun isänmaan hallitusmiesten käsiin toivoen, että tämä itsenäisyys muodostuisi pysyväksi.

21 puolue-elämän myrkyttämää vuotta on kansamme ollut vapaana. Me olemme olleet jakautuneina eri leireihin, ensi tilassa olemme olleet puoluemiehiä ja vasta sitten suomalaisia.

Näitten pienten kiistakysymysten keskellä ovat suuret asiat unohtuneet. Kansamme johtavat piirit eivät ole tajunneet, että voimakas maanpuolustus ja rajoille luodut linnoitukset muodostavat itsenäisyyden säilymisen perusedellytyksen. Rajamme ovat tänäänkin vielä turvattomat.

Tämän epäkohdan poistamiseksi tarttuvat suomalaiset nuoret miehet lapioon ja kuokkaan tulevana suvena ja tekevät todeksi sen, mikä on kaksi vuosikymmentä laiminlyöty.

Sitä ennen suoritetaan yleinen kansalaiskeräys tämän vapaaehtoisen linnoitustyön hyväksi. "Rajan Turvan" toimisto vetoaa jokaiseen suomalaiseen toivoen, että he luovuttaisivat vapaussotamme päättymispäivän — toukokuun 16 — palkan linnoitusrahastoon. Tuhannet ovat jo täyttäneet velvollisuutensa. Tehtaitten johtajat, juoksupojat, köyhät taiteilijat, konttoristit, kirvesmiehet, yleensä kaikkiin kansalaispiireihin lukeutuvat miehet ja naiset ovat kautta maan kantaneet roponsa linnoitusrahastoon.

Joka ei vielä ole sitä tehnyt, korjatkoon heti laiminlyöntinsä. On parempi antaa yhden päivän palkka linnoitusrahastoon rauhan aikana, kuin kaatua suojaamattomille rajoille vihollisen marssiessa maahan!

KESÄLLÄ SAKSAAN!

Useana kesänä on kansalliseen nuorisoon lukeutuville järjestetty tilaisuus päästä tutustumismatkalle Kolmannen Valtakunnan nuorison keskuuteen.

Tällainen matka järjestetään nytkin, jos Saksaan haluavia ilmoittautuu kyllin runsaasti.

Niitä, jotka aikovat mukaan, kehoitetaan kääntymään Luo lippujen!-lehden puoleen ennen 20. 5.

TAISTELU JATKUU

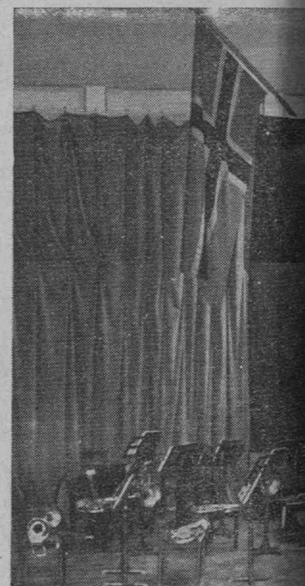
Kuvasatoa kansallisen liikkeemme kokoontumistilaisuuksista.

Helsingissä huhtikuun lopulla pidettyihin "Kalajoen käräjiin" saapuneet syytetyt "osoittivat mieltään" Iltasanomien mukaan laulamalla ennen oikeuteen menoaan Suurkirkon portailla "Kuullos pyhä vala". (Kuva yllä).

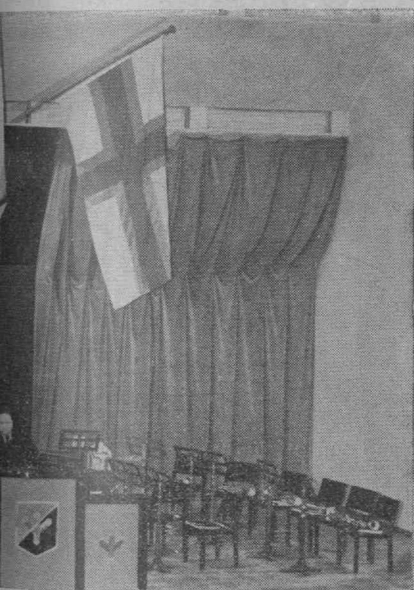
Näistä "rikollisista" Suurkirkon portailla näpätty kuva muistuttaa hämmästyttävässä määrin 40 vuotta sitten samassa paikassa otettua "suuren lähetystön" valokuvaa. (Oikealla).

Oikeudenkäynnin edellisenä päivänä pitivät maan eri puolilta saapuneet sadat miehet edustajakokouksen I K L:n keskustalon juhlasalissa. (Alinna).

Konservatorion avara sali täyttyi kaksine parvekkeineen yleisöstä pääkaupungin mustapaitain viettäessä suurta kevätjuhlaansa. (Alla).

Juhlasalin lava oli koristeltu heimolipuin ja suomalaisten asuma-aluetta kuvaavin suurikokoisin kartoin. (Vasemmalla).

Lakeuksien mustapaitain vappujuhlassa Seinäjoen torilla oli noin 2000 kuulijaa. (Äärimmäisenä vasemmalla).

Vaara uhkaa

Artikkelissani tämän lehden 6. numerossa osoitin, miten kommunismi pyrkii jälleen pinnalle valtiollisessa elämässämme. Tilanne on siis todellisuudessa sangen toisenlainen kuin millaisena sen esim. ministeri Kekkonen näkee hänen väittäessään bolshevismin esittäneen osansa maailmassa loppuun. Me, jotka täällä kansanrintaman vastaisella puolella näemme bolshevismissa yhä edelleen elävän ja suorastaan voimistuvan vaaran, pettäisimme omaatuntoamme ja kaikkea sitä, mitä pidämme pyhänä, kotejamme ja isänmaata, ellemme jatkuvasti koroittaisi ääntämme varoittaaksemme Suomen kansaa uhkaavasta vaarasta.

Palaamme vielä siihen puheeseen, jonka ministeri Tanner piti maalaisliiton puoluekokousta edeltäneenä päivänä, puheeseen, joka jälleen muistuttaa vasemmiston äärimmäisyysainesten kasvavasta voimasta. En tällöin enää puhu siitä, mitä ministeri Tanner erittäin voimakkain sanoin lausui maalaisliiton yksinkertaisuudesta ja sosialidemokraattien ohjelman säilyttämisestä entisellään. Se on jo kyllin tuttua sisällöltään.

Haluan kiinnittää huomiota siihen, että ministeri Tannerin kaltainen ehdottomasti taitava poliitikko lähtee juuri maalaisliiton puoluekokouksen aattona antamaan tällaisia ensi-arvoisen todistusvoimaisia lausuntoja kansanrintaman vastustajien käytettäväksi. Eikö olisi ollut paljon yksinkertaisempaa ja viisaampaa ainakin juuri sillä hetkellä sivuuttaa vaikenemisella kaikenlainen arvostelu hallituskumppaneita kohtaan ja samoin vaieta myöskin n.s. takataskun sisällöstä? Näin luulisi.

Siksi täytyi ministeri Tannerilla olla hyvin vahvat syyt, kun hän puhui siten kuin teki.

Jos syvennymme asiaan marxilaisten kannalta, niin löydämme piankin selityksen.

Se, joka jää kuvittelemaan, että ministeri Tanner olisi tehnyt taktillisen virheen, on katsellut asiaa yksinomaan maalaisliiton tai korkeintaan lyhytnäköiseltä porvarilliselta kannalta. Marxilaiselta kannalta ministeri Tannerin puhe on kerrassaan oikeaan osunut.

Marxilaiset uskovat suureen vaalivoittoon. Sellainen henkilö, joka päivittäin on voinut eduskunnassa seurata marxilaisten mielialojen kehitystä, on saattanut panna merkille heidän kasvavan voitonvarmuutensa. Lähestyy siis päivä, jolloin maalaisliitto on tehnyt tehtävänsä ja saa lähteä hallituksesta. Marxilaisten etujen mukaista on siis iskeä maalaisliittoa, jotta se pikemmin tulisi tarpeettomaksi.

Mutta marxilaisten alkuperäisen ohjelman korostamisella on toinenkin merkitys. Marxilaisten äänimäärien kasvu on suuresti riippuvainen siitä, että äärimmäisellä taholla joukot mahdollisimman lukuisasti osallistuvat vaaleihin ja kannattavat sosialidemokraattista puoluetta.

Alkuperäisen marxilaisen ohjelman korostaminen on välttämätön vaihe marxilaisten yhä kiihtyvässä vaalitaistelussa. Se on niin tärkeä osa heidän propagandaansa, että sen rinnalla jää varjoon epäedullinen vaikutus — herättävä vaikutus — jonka se tekee porvarillisella ja kansanrintamaa vastustavalla taholla.

Tämä tosiasia osoittaa osaltaan, miten peloittavan suuri on vaara, joka tällä hetkellä uhkaa äärimmäiseltä vasemmistolaiselta taholta. Painopiste pyrkii jatkuvasti siirtymään yhä enemmän vasemmalle. Sellainen kehitys tietää onnettomuutta maalle.

Olavi Linnus.

Monenlaista "suhtautumista"

Maaliskuun 21 p:nä 1919 marssi suomalainen vapaaehtoinen joukko jääkärimajuri *G. E. v. Herzenin* johdolla Aunukseen.

Tätä Aunuksen retken ja yleensäkin Karjalan vapaustaistelun muistoa on koetettu voimaperäisesti tehdä epäilyksenalaiseksi kansan silmissä. Tämä on käsitettävä niin, että eräillä määrätyillä tahoilla paha omatunto kahdenkinkymmenen vuoden kuluttua vielä vaivaa, sillä totuus on se, että jos virallinen Suomi olisi suhtautunut myötämielisemmin Karjalan vapaustaisteluihin, eivät heimolaisemme ehkä olisikaan nyt vieraan **vallan orjina.**

Eestin vapaussotaan suhtautui virallinen Suomi jokseenkin yhtä kylmäkiskoisesti aikoinaan. Mutta koska Eestin vapaustaistelu onnistui, ovat virallisetkin piirit nyt mukana juhlimassa eestinkävijäin tekojen muistoa.

On aivan varmaa, että jos Aunuksen retket olisivat vieneet tuloksiin, tämän päivän Suomen valtaherrat ylistäisivät juhlallisin puhein niiden nuorukaisten muistoa, jotka heittivät henkensä Karjalan

ULKOPOLIITTINEN Katsaus

Patculilehdet ja "puolueeton" yleisradiomme ovat olleet viime viikot siksi täynnä angloslawialaisia neuvottelu-uutisia että ensiarvoisen tärkeät tapahtumat ovat melkein kokonaan unohtuneet.

Tärkeimpänä pidämme me Japanin keisarin ulkoministeri Aritalle antamia *lisävaltuuksia* tehdä *uusia* sopimisia akselivaltioiden kanssa.

Sillä aikaa kun ryssäl.-englantilaisesta sotaliitosta ei tahdo tulla valmista syistä, joista kotipatculimme eivät uskalla aivastaakaan — meitä näes kaupataan, — olemme piakkoin sotilasliiton edessä johon kuuluvat Japani, Saksa, Italia, Espanja, Unkari, Jugoslavia, Bulgaria ja ehkä myös Siam ja Saudi-Arabia.

Siitä tuli sellainen riesa Englannille, että mahdollinen Puolan ja ryssän hassahtaminen ei likimainkaan korvaa vahinkoa.

Mielenkiintoa vailla ei myöskään ole marsalkka Balbon, Göbbelssin y.m. kihojen käynnit Egyptissä joka "virallisesti" on englantilaisystävällinen maa kuten Palestiinakin, mutta jossa eräistä merkeistä päätellen kansallinen suunta voimistumistaan voimistuu.

Myös Irlanti on suoraan ja julkeasti ilmoittanut, ettei se aio taistella Lontoon komennossa. Pommarit ovat edelleen puuhissa "vaihtelevalla onnella" ja Englanti ei uskalla ulottaa asevelvollisuutta Ulsteriin Pohjois-Irlannissa.

Mutta sotakiihoitus rapparipiirien johdolla on siitä huolimatta täydessä käynnissä. Sen huomaa jo viikkokatsauselokuvistakin. Myös ent. meriministeri Duff Cooper, sama äijä, joka viime kesänä neuvotteli Litvinoffin poskiystävävän Holstin kanssa sotamahdollisuuksista akselia vastaan ja jonka juonet me paljastimme Suomen kansalle, on Evening Stand...issa julkaissut rauhoittamispolitiikkaa kiihkeästi arvostelevan kirjoituksen. Siinä tämä "edesvastuuton haihattelija" — käyttääksemme patculiterminologiaa — vastustaa kaikkia myönnytyksiä Italialle Välimeren-kysymyksissä ja Danzigin asiassa, jonka suhteen hän aivan tosissaan suosittelee tarvittaessa aseellista ratkaisua.

Kaikenlaista seuraa sitä Rudolfilla on ollutkin!

Kun vielä otamme huomioon, että Leon Blum "neuvottelee" yhtä huonomaineisten Mr Edenin ja Mr Churchill'in kanssa ja eräs toveri maiskuttelee siinä vieressä, on rauhanystävien kokoelma todella *edustava* — ainakin nenien puolesta.

Mutta onpa sentään yksi mies, joka perusteellisemmin kuin keskitason englantilainen tuntee kansallisten valtioiden olot ja ymmärtää rauhan merkityksen — Windsorin herttua — korottanut äänensä rauhan puolesta. Ilmankos ei hänen puhettaan radioitu Englannissa eikä Suomeenkaan saatu kuin *tahallisesti* typistetty selostus. Ennustamme, että prinssi Edwardilla voi vielä olla edessään merkittävä positiivinen poliittinen tulevaisuus *jos elää saa!*

Joka tapauksessa näyttää akselipolitiikka siksi vahvalta, että rauha säilyy ainakin loppukesään ja Hitler saa Danzigin kuten muutkin alueensa miekan iskutta. Mitä sitten seuraa — emme tiedä. Mutta kun *ystävämme* Erkkokaan ei tiedä sen enempää ja hänen edeltäjänsä *ei ystävämme* Rudolf — tiesi vieläkin vähemmän, tuntuu siltä kuin jos täällä Pohjolassakin vaskisteilla olisi parempi ulkopoliittinen vainu kuin Ludviginkadulla.

Paavo S.

J. K. Litvinoffikin jo litvinoitiin! Maailma on paha!

---

vapauden puolesta, sensijaan että nyt on julistettu melkeinpä "rikokseksi" heistä puhuminen.

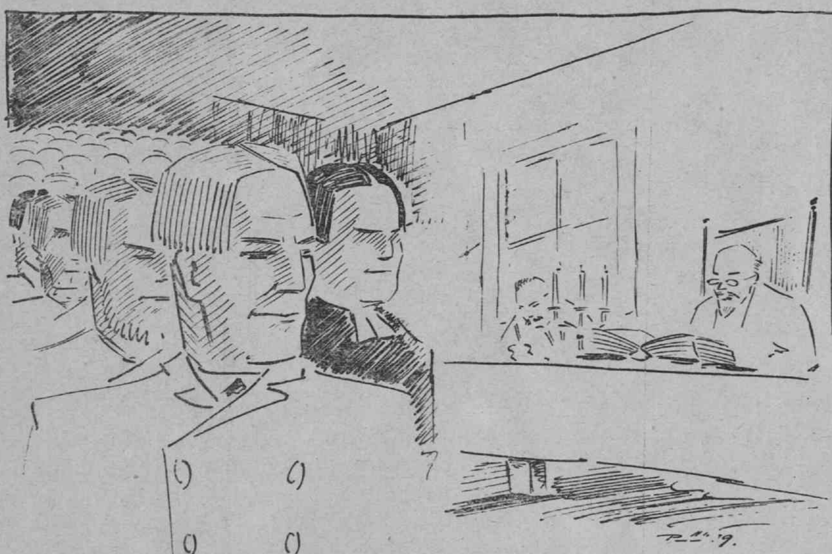
Tämä onkin kaikkien vapaustaistelujen ikuinen tragedia. Jos ne epäonnistuvat, julistavat puoluepoliittiset piirit niihin osallistuneet seikkailijoiksi, mutta jos heillä on menestystä, olisivat nuo politikotkin sangen mielellään mukana mitaleja jaettaessa.

Suhtautukoon virallinen Suomi miten tahansa Karjalan retkiin, yksi on kuitenkin varmaa: Nuorisolle ovat ne uhrit, jotka kaksi vuosikymmentä sitten Karjalan metsissä annettiin, aina pysyvä heimomme suuruuden tienviittoina.

Kansallismielinen nuoriso tuntee syvää kunnioitusta kaikkia niitä kohtaan, jotka ovat tavalla tai toisella osallistuneet Karjalan "rikolliseen" vapauttamisyritykseen.

V. L.

Merkillinen oikeusnäytelmä 100 vuotta sitten

Jokseenkin täsmälleen 100 vuotta sitten käytiin Suomessa eräs merkillinen oikeusjuttu, jonka muisto tulee säilymään vielä kauan sekä kansan mielessä että kirkkohistorian lehdillä.

Etelä-Pohjanmaan lakeuksilta noussutta uskonnollista herätysliikettä ei kaikissa piireissä suinkaan tuona aikana katsottu suopein silmin — jos ei katsota nytkään. Kaikista estelyistä ja rakennetuista padoista huolimatta herännäisyys levisi vastustamattomalla voimalla. Silloin keksivät sen viholliset tarttua aseeseen, joka on kaikkein heikoin silloin, kun on kysymyksessä jonkun elävän liikkeen vastustaminen: Vainoon.

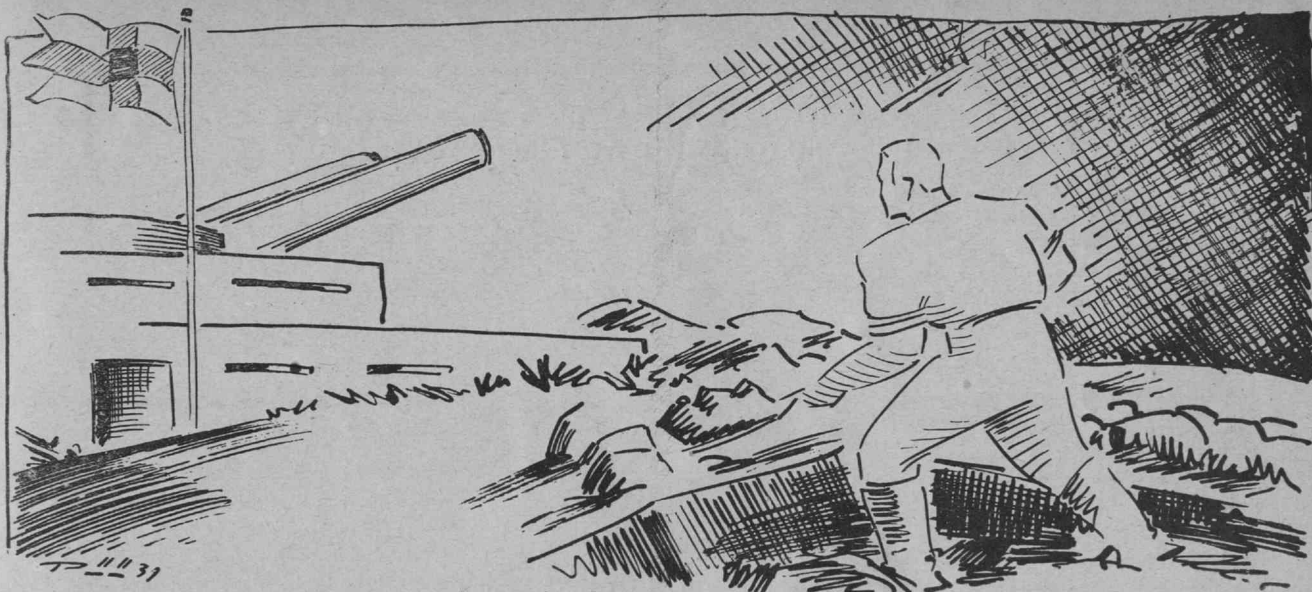
Pölyyttyneestä arkistosta löydettiin v. 1726 laadittu ”konventikkeliplakaatti”, joka kielsi hartauskokousten pidon ja tämän lakikummituksen perusteella herännäisyyden johtomiehet haastettiin lakitupaan vastaamaan teoistaan. Koko oikeusnäytelmän alkuunpanija oli Kalajoen pitäjän nimismies *Niilo Sadman* ja pidettiin ensimmäiset käräjät Kalajoella 6—9 päivinä heinäkuuta v. 1938.

Niin alkoi tuo merkillisten oikeudenkäyntien sarja. Herännäisyyden huomattavimmat johtomiehet saapuivat henkilökohtaisesti vastaamaan, käräjätuvan tilat osoittautuivat liian pieniksi, todistajat ja utelias yleisö sekä syytettyjen hengenheimolaiset täyttivät eteisen ja pihamaankin.

Syyttäjä kantoi tuomaripöydälle syytenipun toisensa jälkeen. M.m. laskettiin herännäisyysjohtajien viaksi se, että he olivat keränneet säästölaatikkoihin varoja ja muuta avustusta pakanalähetystä varten. Osoittaakseen syytteen lapselliset perustelut, *Niilo Kustaa Malmberg* esitti oikeudelle luettelon niistä tavaroista, joita hänen säästölaatikkoonsa oli kerääntynyt. Tämä ”rikollinen” saalis oli seuraava: 1 kpl. punaisenkirjava, käytetty pumpulihuivi, 1 kpl. musta karttuunisiliina, 18 kpl. tykkimyssyjä, 2 kpl. mustia silkkinauhoja, 1 kpl. pätkä punaista hapsua, 2 kyynärää pitkää, 9 kpl. vanhoja myssyn kappaleita, 1 kpl. vyönauhoja, 4 kpl. messinkisormuksia, 1 kpl. lyhyitä messinkiketjuja, 6 kpl. helmi- ja kaulanauhoja, 1 kpl. näkinkenkiä 1 kpl. nappeja, 1 kpl. pieni veitsi ja 1 kpl. huono, jo melkein käyttökelvoton partaveitsi.

Ellei olisi kulunut sataa vuotta tuosta oikeudenkäynnistä, saattaisi melkein luulla, että syytekirjelmää laatimassa on ollut myös — valtionsyyttäjä Arvid Planting. Sillä syyttäjää ei tosiaankaan voitu sanoa vähäpuheiseksi. Niinpä *Laurin* kirjoitti käräjiä kuvatessaan: ”Ankara tutkimus kohdistettiin yksityiseen elämäämme ja kotoisiin oloihimmekin, joilla ei ollut mitään tekemistä syytösten kanssa. *Kaikki mitä olemme puhuneet vuosia takaperin auringosta, kuusta ja tähdistä ja mistä muusta tahansa, otetaan pöytäkirjaan.* Jotta valistunut tuomari saisi yhä tarkempia tietoja siitä, onko oppimme Raamatun ja tunnuskirjojen mukainen, ja eroaako elämämme missään suhteessa muiden elämästä” kutsutaan todistajiksi ”juomarelta krouveista. Saattaako kukaan väittää, että todistajat eivät ole päteviä.”

Syytetyitä itseään tämä oikeusnäytelmä ei huolestuttanut. He tiesivät ajaneensa vain totuuden asiaa, joka ei voi olla lainvastaista, ja siksi seurasivat he rauhallisina jutun jatkumista. Sitäpaitsi he tiesivät, että tällaiset vainotoimenpiteet eivät pysty katkaisemaan herännäisyyden voittokulkua. Tästä vakuutettuna Laurin kirjoitti, että syyttäjä on ottanut yhtä ylivoimaisen teh-

Nuori käsi

He vuottavat päivää uutta
povin raukein ja unisin.
Ja he vaativat — hiljaisuutta
kuten kuolevat ainakin.

Me vastaamme: — Vaikenemme,
kun on turvassa tämä maa.
Sitä surmaan me suista emme;
sit' on oikeus rakastaa!

—Jos kapula kielen salpaa,
käsi vielä on valloillaan.
Se on käyttävä kuokkaa, kalpaa,
se on muokkaava tämän maan.

— Se vainiot soista raivaa,
elon korpien yöhön tuo.
Ja se ampumahaudat kaivaa,
lujat betonilinnat luo.

— Se Karjalan kamarasta
lukon rautaisen rakentaa.
Kun on salpa valmis, se vasta
hakun varresta kirpoaa.

— Se rajalla rauhan takaa
idän lännestä erottain.
Se on kotien turva vakaa,
se on vartia Suomen lain.

— Ja käskijän kahlerautaan
käsi nuori jos lukitaan,
lyhin matka on — suoraan hautaan,
tuho tullut on tämän maan!

Heikki Asunta.

---

tävän suoritettavakseen, kuin jos hän julistaisi *sodan kuun asukkaita vastaan.*

Yli puolitusinaa kertaa kokoonnuttiin Kalajoen käräjille ja ratkaiseva taistelu suoritettiin elo—syyskuun vaihteessa v. 1839. Tällöin kuulusteltiin kaikkiaan 144 todistajaa, joka osaltaan kuvaa sitä intoa, millä syyttäjä asiaa hoiti.

Syyskuun 2 päivänä julisti oikeus päätöksensä, jossa se tuomitsi maallikot sakkotuomioihin, mutta jätti pappismiesten asian tuomiokapitulin käsiteltäväksi.

Edellisenä lauantaina — syyskuun ensimmäisenä päivänä — sattui käräjätalon pihamaalla kuuluisaksi tullut välikohtaus. Suuri väkijoukko oli kerääntynyt paikalle ja kun syytetyt astuivat ulos, virisi voimakkaana herännäisyyden taisteluvirsi: "Meill' linnamme on Jumala taivaas".

Kalajoen oikeusnäytelmä ei pystynyt tämän uskonnollisen liikkeen johtajain taistelutahtoa lamaannuttamaan eikä herännäisyyttä murskaamaan. Päinvastoin se todisti, *että mitään elävää liikettä — olkoon se uskonnollinen tai isänmaallinen — ei voida vainon ja väkivallan avulla tuhota.*

Jonni Korpela:

TOLEDON KUKKA

(Jatkokertomus)

PIRU ON MERRASSA.

Aamulla auringon noustessa olin j ruoturintamassa ja meitä komensi Francon armeijan aliupseeri. Käännös oikeaan päin! Tahdissa mars! — Me tiesimme, että matkamme määrä on kuolema.

Koetin vakuuttaa viattomuuttani, mutta vartiostoksemme komennetut sotilaat eivät edes päätään kääntäneet. Lukija arvannee, että en ollut aivan rauhallinen, Ilman tuomiota suoraan mestauspaikalle helkkari sentään — se on jo liikaa!

Kun ei mikään auttanut, päätin kuitenkin kuolla kuin mies. — Mieleeni tuli mustakulmaisen kapteenin kohtalo ja se antoi minulle voimaa.

Meitä oli kaikkiaan kymmenen, viisi espanjalaista, kolme ryssää, yksi ranskalainen ja minä. Vierelläni marssivan ystävällisen naapurin tunsin hajusta ivanaksi ja se ruikutti kuin jokainen ryssä kuoleman lähestyessä.

Mieleeni palasi kotimaa, äitimuori, armeija, jonka riveissä aina olin toivonut saavani henkeni heittää. Mutta nyt — vieraalla maalla — kansallisen kenraalin vankina — matkalla halkopinojen taa! Onko Jonni Korpelan elämä ollut hukkaan elettyä? —

Nämä synkät ajatukset täyttivät mieleni kun rivistö pysähtyi. Olin kyllä näennäisesti kylmä, mutta sisuskuntani kiehui enkä pystynyt tekemään kunnollisesti huomioita ympäristöstäni.

Meidät komennettiin maantien varteen riviin. Kuulin, kuinka sotamiesten kiväärinlukot naksahtelivat, ryssät ruikuttivat armoa ja auton surina kantautui kauempaa maantiellä. Ohjaaja kuului jarruttavan ja auto pysähtyi.

Sotilaat olivat nostaneet kiväärinsä, ottaneet tähtäyspisteen, aliupseeri seisoi syrjemmällä valmiina antamaan merkin. Katsoin suoraan kolmantena oikealta seisovan falangistin pyssynsuuhun, joka oli otsaani kohden ojennettu.

Odotin kylmästi kuolemaa.

PELASTAVA ENKELI.

Ennenkuin aliupseeri ehti antaa ampumismääräystä, tapahtui jotain merkillistä. Auto oli pysähtynyt, siitä astui ulos upseeri, jolle joku mukana ollut nainen puhui kiihtyneenä osoittaen minua kädellään ja upseeri ehätti komentamaan sotilaitten kiväärit alas.

Minut viitattiin astumaan pois rivistä. Riensin kiitollisena ja uteliaana pelastajani luo ja mitä näinkään:

Tyttö, jonka olin Toledossa riistänyt punaisten käsistä ja jonka luulin vieneeni Alcazariin, oli edessäni kalpein kasvoin ja ilmeisesti järkytettynä.

— Te täällä ...?

Hän ei vastannut mitään, vaan katsoi kysyvästi ja minä ymmärsin:

— Hän pelastui kyllä. — Oliko hän äitinne, tuo nainen, jonka saatoin linnaan.

Senjorita nyökkäsi iloissaan ja minä aloin kiittää häntä hengestäni, mutta en ehtinyt sanoa kuin pari sanaa, kun hän oli jo taas autossa, joka lähti liikkeelle pölyn tuprutessa.

Katsoin kauan kiitävän auton jälkeen mieli täynnä ihmetystä.

Samassa kajahti yhdeksän laukausta ja yhdeksän kuolemaantuomittua kellahti kumoon.

Kymmenes jäi eloon ja se kymmenes olin minä.

TEHTÄVÄ TÄYTETTY.

Minut vietiin esikuntaan jonkun kapteenin puheille ja siellä sain kertoa vaiheistani. Kun olin lopettanut, esitti kapteeni anteeksipyyntönsä siitä, että minua oli luultu vakoojaksi ja selitti sen sillä, että eräs vihollisen urkkijoista oli tullut ilmi, mutta päässyt pakoon ja minua luultiin täksi, joten ei vaivauduttu edes tutkintoja pitämään.

Kun paikalle oli kutsuttu myös eversti, otin oikean jalan kengän käsiteltäväkseni, ratkoin pohjan irti ja luovutin herroille Moscardon raportin, jonka vuoksi olin joutunut niin monenlaisiin tilanteisiin.

Herrat lukivat sen suurella mielenkiinnolla ja minä sain osakseni kädenpudistuksia sekä ylenpalttista kiitosta.

— Olette ensimmäinen suomalainen sotilas, jonka olen nähnyt, mutta teen empimättä sen tunnustuksen, että tuon pohjoisen kansanne saavuttama miehekäs maine ei ole turhaa puhetta, jos kaikki maanmiehenne ovat kaltaisianne. Toivoisin, että kansanne siellä kaukana ymmärtää ne syyt, joitten vuoksi Espanjan sotilaat ovat viime päivinä nousseet taisteluun punaista sortajaa vastaan.

— Varmasti, herra eversti, laukaisin minä, vaikka en ollutkaan asiasta aivan varma, sillä mieleeni muistui mister Holsti, Sasu Punanen ja monet muut kotimaani kansanrintamakihot.

Sain luvan poistua lihapatojen ääreen ja totta puhuakseni se oli mieluinen komennus.

Kun olin tyydyttänyt viime aikojen epäsäännöllisen ruokajärjestyksen aiheuttaman nälän ja siivonnut hieman ulkonäköäni, tunsin oloni niin mukavaksi kuin vain velvollisuutensa täyttänyt mies tuntee.

Olihan eversti Moscardon sanoma tullut perille!

GUADARRAMAN KUUTAMOSSA.

Taistelun melske kantautui korviimme. Espanjan nuorten miesten lämmin veri kasteli Guadarraman vuorten rinteitä.

Vielä tänään kävelin minä Toledon tytön kanssa rintaman takana, Kerroin hänelle kapteeni Alban kohtalosta ja senjorita Garmenia suri syvästi isänsä kuolemaa.

Oli kuutamo kun minä hänestä erosin. Hän — Garmenia Alba — mustakulmaisen kapteenin tytär — kertoi poistuvansa syvälle tulilinjojen taa ja minä

olin oleva huomisesta lähtien sotilas Molan armeijassa.

Ero oli vaikea, sillä olin oppinut pitämään Garmeniasta; — kuitenkin vain kuten sisaresta, toverista, jolla on omat kovat taistelunsa ja samat aatteet kuin minulla.

Toivotimme toisillemme onnea ja lupasimme muistaa toisiamme.

Illalla myöhään karkoitin lempeät ajatukset mielestäni, kiilloitin kiväärini ja olin valmis mies syöksymään päin ryssää.

KOLME VIIKKOA JA KONEKIVÄÄRI.

Seuraavana aamuna sain tulikasteen. Se oli kuuma, miehiä kaatui satamäärin, mutta niitten joukossa en ollut minä. Kohtalon kirjassa oli kai toisenlainen merkintä.

Minusta tuli konekiväärimies. Päivästä päivään ja joskus yölläkin olimme etulinjoilla. Opin pitämään tovereistani. He olivat reiluja miehiä, valmiina kuolemaan uuden Espanjan puolesta ja Franco oli heille pyhimys.

Kauhusanoma toisensa jälkeen saapui punaisten hallussa olevilta alueilta. Kylät savusivat tuhkaksi, luostarit revittiin maahan, nunnat raiskattiin, ristiinnaulittiin ja valeltiin palaöljyllä sekä sytytettiin palamaan.

Nämä kauhuteot paaduttivat meidän mielemme ja nostivat taistelutahtomme korkeimpaan potenssiin.

Kolme viikkoa taistelin konekiväärimiehenä. Satoja olin poistanut vihollisarmeijan riveistä. Olin yhtä aseveljieni kanssa, opin "Falangistien marssin" sekä muut sotalaulut.

Eräänä iltana kun meidät marssitettiin taistelulinjojen taakse lepäämään, sain komppanianpäälliköltä käskyn saapua hänen puheilleen. Jäseneni olivat lyijynraskaat, unen vastustaminen tuntui epätoivoiselta, mutta käsky on käsky ja siksi riensin sitä heti toteuttamaan.

Perillä ilmoittauduin kapteenille, joka jätti minut erään majurin puhuteltavaksi ja lähti omille teilleen.

Majuri esitti asian ja minä unohdin väsymykseni ja karjaisin:

— Kyllä, herra majuri!

Oli jo yö kun minä poistuin. Menin komppaniani majapaikkaan ja heittäydyin tovereitteni väliin. Uni oli karissut silmistäni, mieleni oli virkeä ja yksi toistaan merkillisemmät suunnitelmat kiertelivät mielessäni.

Maailma on ihmeellinen ja käsky on käsky!

OMITUINEN TEHTÄVÄ.

Seuraavana aamuna sain majurilta tarkemmat ohjeet. Minun piti tavalla tai toisella päästä punaisten puolelle, liittyä hallituksen joukkoihin ja ryhtyä harjoittamaan siellä järjestelmällistä sotilasvakoilua. Aluksi kuitenkin oli vain ilmoittauduttava punaisten palvelukseen ja odotettava tyynesti, kunnes joku ottaa yhteyden. Tunnussanana on "Toledon kukka" ja merkitsee se sitä että noitten sanojen lausujan käsky on laki.

Eilen olivat joukkomme pidättäneet erään ulkomaalaisen sirkusseurueen. Minun piti esiintyä sen karkuunpäässeenä pellenä ja tätä hätävalhetta käyttäen pyrittävä punaisten suosioon mentyäni ensin yön turvin taistelualueen poikki vihollisen joukkojen keskuuteen.

Tehtävä ei ollut helpoimpia. Jätin henkeni ja tavarani kohtalon kovien kourien varaan ja vastaan pyristelemättä antauduin niitten ohjattavaksi.

KUOLEMAN KENTTÄ.

Taistelu riehui, konekiväärit soivat oikealla, kiväärituli oli kaikkialla kiivasta, mutta sittenkin piti minun päästä yli.

Painauduin maahan ja aloin madella. Toisinaan tein syöksyn ja pääsin pari askelta, mutta sitten oli taas painauduttava matalaksi, ettei konekiväärisuihku olisi saanut suoritetuksi tehtäväänsä.

Pari tuntia kamppailtuani olin päässyt parisataa metriä eteenpäin. Olin valinnut ylimenopaikan oikein, sillä tuli ei tällä kohdalla ollut erikoisen voimakasta, mutta vaara oli kuitenkin aina läsnä.

Kun olin päässyt viidenkymmenen metrin päähän vihollisen asemista, sidoin nenäliinan kepin päähän ja heilutin rauhanpalmua miliisimiehille, jotka makasivat maastossa edessäni.

Samassa tuntui kuin maa olisi revennyt. Tykin ammus iski nimittäin lähelleni, multa sinkosi ilmaan ja minä sen mukana. Tunsin vielä, kuinka paiskauduin maahan, mutta sitten musteni kaikki.

Makasin tajuntani menettäneenä taistelukentällä. Takana jylisivät omat patterit, edessä vaani vihollinen.

Poliittinen tietopeli.

(Vastaukset.)

1) Kenraali von Brauchitsch. 2) Sandler. 3) Peer Albin Hansson. 4) Toimisto, joka huoltaa vapaaehtoisten ilmoittautumisen Kannakselle sekä 16. 5. palkan luovutuksen linnoitusrahastoon. 5) Elannolla. 6) Tuomari Olssoni. 7) Kansainliiton puoleen Ahvenanmaan asian johdosta. 7) v. 1940. 8) Osastopäällikkö Rantakari on jättänyt toimensa toisten hoidettavaksi. 10) Marsalkka Balbo. 11) Molotov. 12) Bonnet, 13) Alastoman naisen kuvapatsas, jonka sanotaan kuvaavan sitä, että maailman julkinen sana on unohtanut kaikki häveliäisyyden vaatimukset. 14) v. Frenckell. 15) Heinäkuun 1—3 päivinä.

LAUKAUKSIA

Kansanrintamalehdistön vasen siipi ei ole malttanut heittää nurkkaan tavaksi tullutta kaivonmyrkytystaktiikkaansa edes sellaisista koko kansan asiaksi tarkoitetuista kysymyksistä puhuessaankaan kuin on rajojemme vapaaehtoinen linnoittaminen. — Julkaisemme seuraavassa muutamia otteita edesvastuuttomista kirjoitelmista:

"Helsingin Sanomat":

Maan suurin lehti "Helsingin Sanomat" ehätti solvaamaan AKS:ää heti suunnitelman tultua julkisuuteen ja lopetti pääartikkelinsa seuraavasti:

"Ei ole sitäpaitsi ensimmäinen kerta, kun nuoruuden innostuksessa toimivat piirit meillä puuttuvat tehtäviin, jotka kuuluvat viranomaisille."

Tämän johdosta on huomautettava, että "viranomaiset" ovat 20 vuotta tätäkin asiaa "hoitaneet", eikä valmista näy vieläkään eikä tulisi näkymäänkään, ehlleivät kansamme nuoret miehet lapioon tartu.

Kuva-arvoitus.

Vastaus:

Hätäaputyöläinen.

"Uudenmaan Kunnallislehti":

"Uudenmaan Kunnallislehden" kommunistinen korpiagitaattori "Käpälämäki" on tarkastellut ylioppilaitten alotetta omalta näkökannaltaan ("käpälämäestä") ja saanut kokoon pakinan, jonka kaltaista ei Suomen sanomalehdistössä toki ole usein nähty.

Leikkaamme seuraavassa muutamia valittuja paloja tuosta pakinasta:

"Voi jumalaut! Tämä on tavallaan rahamaailman vaalisyötti, mutta ei uskoisi, että suomalainen ylioppilas on näin hiivatin tylsä. Kirottu ryssä on ollut kaksikymmentä vuotta hiljaa kuin ahven kivellä (!) ja saksmanni sensijaan nielee maapalan toisensa jälkeen ja suomalainen ylioppilas huutaa äänensä käheäksi ja touhuaa pehmoisia sittenkin vain ryssää vastaan. Mutta olkoon nyt senkin, hassutuksen kanssa miten hyvänsä, mutta katsellaanpas hiukan miten tyyriiksi se ylioppilasnulkkien montunkaivuu tulee: junapiletti pohjanmaalta (?) kannakselle maksaa edestakaisin pari kolmesataa markkaa vähintäin ja parakkien rakentaminen ja sänky kahdella lakanalla (!) ainakin sata markkaa miestä kohden. Patterityöläiset söivät kämpissään papusoppaa ja "naimista", mutta luulettekos, että nämä punaposkiset herraspojat sellaista syövät. Ensin alatoopia, sillisalaattia ja leikkeleitä ja sitten paistit ja pihvit ja kräämit päälle (!!!). Sitten ööverhaalarit ja kumisaappaat. Ja kun nämä sekä kortteerit ja matkat ja sapuskat räknätään yhteen, niin niistä saa kaikkein halvimman jälkeen kahden viikon ajalle 600 markkaa, eli jämtisti 50 markkaa päivässä. Näillä seuduilla rakennetaan parhaillaan puhelinkaapelia Helsingistä Turkuun ja siinä saavat nuoret miehet myös viidenkympin nurkille päivässä ja siinä etenee sentään ojaa eri tavalla päivässä, mutta luulettekos, että nämä farbruurit, jotka ovat ainoana työnään hieronneet persuksiaan koulun penkissä ja välitöikseen heitelleet haju- ja koirapommia, niinkuin viime viikolla esim. Tampereen työväentalolla ja joilla on työmiehen känsien sijasta käden selkäpuolella jalokiviä (!), saavat sen enempää aikaan kuin se tunnettu akka, joka keritsi sikaa ja kiukustuneena huusi, että paljon porua ja vähän villoja."

"Suomen Sosialidemokraatti":

Erikoisesti on ylioppilaitten aloitetta vastaan suoritetussa hyökkäysliikkeessä kunnostautunut pakinoitsija "Sasu Punanen", joka on ottanut tehtäväkseen estää työmiehiä ilmoittautumasta vapaaehtoisina linnoitusjoukkoihin.

Artikkelissaan lausui Sos. dem. 5. 4. m.m. seuraavaa:

"Saksan fascismin uhan alaisena ja varsinkin jokaisen pienen maan pelätessä sen mahdollista hyökkäystä lavasti Akateeminen Karjala-Seura esiintymisensä niin, että samalla kuin sen kärki pyrittiin suuntaamaan Neuvostoliittoa, osaksi myös Ruotsia vastaan, ilmoittauduttiin — *Saksan puolustusasianajajaksi (!),*"

Siis: Jokainen, joka puhuu maanpuolustuksemme tehostamisesta ryssää vastaan on — Saksan asianajaja!

MAAKUNTAIN SANA

Toimitukselle on lähetetty julkaisemista varten seuraava kirjoitus:

Miksi vapaaehtoista kansalaistoimintaa "rajan turvaksi?"

On voitu ilolla panna merkille, että viimeaikaisessa keskustelussa rajojemme turvaamisesta ei mitään erimielisyyttä itse pääasiaan, maamme rajojen varustamiseen tarpeellisilla puolustuslaitteilla — nähden ole esiintynyt. Sensijaan on kylläkin näkynyt erilaisia arveluita ennenkaikkea siitä, mikä tässä työssä on vapaan kansalaistoiminnan ja mikä valtiovallan osuus.

On ensinnäkin huomautettu puheenaolevien varustustöiden kuuluvan valtiolle ja hallitukselle sekä puolustusviranomaisille, joilla on mahdollisuus saada tarvitsemansa valtuudet, mutta katsottu yksityisen kansalaistoiminnan tämän laatuisessa asiassa olevan periaatteellisessa katsannossa arveluttavaa.

Huolenpito maan turvallisuudesta on tietenkin valtion virallisten elinten ensisijainen velvollisuus kansalaisia kohtaan ja niiden tulee se täyttää. Yksityinen avustustoiminta ei mitenkään pyrikään ennättäytymään valtion edelle eikä kilpailemaan sen kanssa, saatikka horjuttamaan hallituksen ja sotilasviranomaisten suunnitelmia. Sellaisesta ei voi olla kysymystäkään. Päinvastoin — virallisten suunnitelmien tukeminen joko vapaaehtoisen työn tai vapaaehtoisen taloudellisen uhrauksen kautta, on vain omiaan antamaan niille lujan ja laajan pohjan.

Mitä tulee n.s. toukokuun 16. päivän palkan luovuttamiseen keräykseen, jolla on tarkoitus saada osa linnoitustöiden kustannuksista peitetyksi, on lausuttu, ettei tämäkään ole asianmukainen keino. Valtiolla on mahdollisuus saada lainsäädäntöelimensä kautta varoja ja erityisesti on viitattu lainansaantimahdollisuuksiin. Tämä katsantotapa tällaisessa asiassa on kieltämättä kaavamainen. Valtio turvautuu linnoituskustannusten peittämiseksi sen käytettävissä oleviin keinoihin; kysymyksessä ovat hyvin suuret tarpeet. Mutta tuo vapaaehtoinen avustus, joka innostuksesta päätellen, millä eri tahoilla keräykseen on suhtauduttu, on oleva melkoinen, ei merkitse valtion rosvoamaa "lesken ropoa" kansalaisilta, vaan se on käsitettävä nimenomaan siksi hinnaksi, jonka yksityinen kansalainen katsoo voivansa juuri tällä hetkellä maksaa isänmaansa ja samalla oman kotinsa turvallisuuden takaamiseksi. Se ei tosiaan ole paljon, pienituloiset maksavat vähemmän, suurituloiset enemmän. Verrattakoon sitä vakuutusmaksuun, joka tänään erääntyy suoritettavaksi. Yhteiskunta suojelee ja on velvollinen suojelemaan jokaisen jäsenensä henkeä ja omaisuutta, mutta siitä huolimatta jokaisella on velvollisuus myös vakuuttaa omaisuutensa ja suorittaa vakuutusmaksut.

Kansalainen. Toukokuun 16:s on jo ohi. Onko jo lähimmässä ympäristössäsi ryhdytty toimiin "vakuutusmaksun" keräämiseksi? Ellei ole, niin tartu itse asiaan ja ota yhteys lähimpään Rajan Turvan keräysasiamieheen. Yksikään työpaikka, yksikään kyläkunta ei saa jäädä syrjään.

"Nykypäivä":

"Taistelevan kansanvaltaisuuden" äänenkannattaja "Nykypäivä", jota kiipeliin joutuneet kommunistit ovat erikoisen lämpimästi suositelleet, julkaisi niin typerän pakinan, että sille ei lukija jaksa edes nauraa. Kas näin:

"Sittenkun Ylioppilaitten kertomatauluseura YKS oli saanut tietoonsa, että maamme siviilikaarti on tarjonnut ilmaista työvoimaa erinäisiin erittäin salaisiin linnoitustöihin, piti YKS suuren ylioppilaskokouksen, jossa myös päätettiin tarjota ilmaista työvoimaa kyseellisiin linnoitustöihin. Asian salaisesta luonteesta johtuen oli kokous niin salainen, että se kutsuttiin koolle kahdella kauasnäkyvällä reklaamitaululla pääkaupungin liikekeskuksessa ja ettei kokouksesta ole toistaiseksi julkaistu mitään muuta kuin eräitä kolmen palstan kuvia ja tavallisia päivälehden uutisselostuksia ja pari kolme artikkelia. Paheksumista on herättänyt, ettei vielä ole julkaistu varsinaista linnoitussuunnitelmaa valaisevin karttapiirroksin. Orientoitumisen oikeaksi orientoimiseksi pidetään sitä määrävissä YKS:in piireissä vähintäinkin välttämättömän tarpeen vaatimana. Asiallisena esimerkkinä viitataan siihen, että Tshekkoslovakia salli naapurinsa jopa miehittääkin linnoitusalueensa, koska se ei muuten voinut kyllin vaarattomasti ja vaivattomasti niihin tutustua."

Ylioppilaitten rohkea aloite kestää kyllä "Nykypäivän" ja muitten senkaltaisten typerän nälvimisen. — Mitä taas tulee lehden huomautukseen linnoitussuunnitelman julkaisemisesta, niin kai "Nykypäivä" siitä aikanaan huolehtii, sillä onhan se tehnyt ryssälle monia muitakin arvokkaita palveluksia.

Näihin puoluelehtien parjauskirjoituksiin on olemassa vain yksi vastaus: Jokainen suomalainen nuori mies rajalle ensi kesänä!

Hinta 3 mk.

Seinäjoki 1939 — Lakeuden Kirjapaino